

SUSIKKO

METSÄHISTORIAN SEURA RY:N JÄSENTIEDOTE

2 / 2013 Toukokuu

Kevään ensimmäinen kalansaalis Pohjois-Karjalassa, Ilomantsin Ylisellä Aittojärvellä 1970. Lusto, Pentti Väänäsen kokoelma, valokuva Pentti Väänänen.

Ajankohtaista

Välähdyksiä seuran toiminnasta

Vuosikokous ja jäsentilaisuus Helsingissä

Metsähistorian Seuran vuosikokous pidettiin maaliskuun lopulla Tieteiden talolla Helsingissä. Kokouksen puheenjohtajana toimi Pentti Roiko-Jokela ja sihteerinä Leena Paaskoski.

Kokouksen alussa jaettiin seuran tunnustuspalkintoja. Seuran ansiopaketit saivat tänä vuonna Pälkäneen Luopioisissa sijaitsevan Vanhan Savotan yrittäjäpariskunta Sari Kekki ja Jouko Viikman sekä keskipohjalaisen Alnus ry:n sihteerinä ja puheenjohtajana ansioitunut metsätalousinsinööri Tapio Salmela. Yhdessä METO ry:n puheenjohtaja Håkan Nystrandin kanssa luovutettiin opinnäytetyöpalkinto metsätalousinsinööri AMK Ilkka Vaaralle Rovaniemen ammattikorkeakouluun tekemästään opinnäytteestä ”Valtion metsien kehitys Kittilässä vuodesta 1924 vuoteen 2011”.

Yllä Tapio Salmela, alla Vanhan Savotan yrittäjäpariskunta Jouko Viikman ja Sari Kekki sekä heidän tyttärensä Inka-Milla Kekki.

Vas. Ilkka Vaara, Leena Paaskoski, Tapani Tasanen ja Håkan Nystrad.

Palkittujen ansioihin ja toimintaan voi tutustua seuraavien linkkien kautta:

-Tapio Salmelan johtaman keskipohjalaisen Alnus ry:n kotisivut:

<http://www.alnus.fi/1>

-Vanhan Savotan kotisivut: <http://www.vanhasavotta.yrittaa.fi>

-Ilkka Vaaran opinnäytetyö:

<https://publications.theseus.fi/handle/10024/47349>

Hallituksesta jäi pois seuran perustamisesta lähtien mukana ollut Markku Rauhalampi. Hänen tilalleen kokous valitsi Pirkko Kivisen. Pirkon päätehtävät ovat ulkomaan opintomatkojen valmistelu ja johtaminen sekä kansainvälisestä toiminnasta vastaaminen. Muut erovuorossa olevat jäsenet valittiin uudelleen, samoin myös puheenjohtaja. Toiminnantarkastaja Heikki Lindroosin pyydettyä eroa hänen tilalleen valittiin Mikko Rysä. Toisena toiminnantarkastajana jatkaa Antti Sipilä. Varamiehiksi valittiin Esko Pakkanen ja Pentti Roiko-Jokela. Seuran toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2012 hyväksyttiin. Samoin hyväksyttiin vuoden 2013 toimintasuunnitelma sekä tulo- ja menoarvio, joiden nojalla seuran toiminta jatkuu totutuilla linjoilla. Jäsenmaksuksi päätettiin 25 euroa ja kannatusmaksuksi 100 euroa.

Vuosikokouksesitelmää oli kaksi. Professori Jorma Ahvenainen esitteli äskettäin aloittamaansa tutkimusta ”Alueellisen metsätulon laskeminen Satakunnassa 1920–30-luvuilla”. Tohtori Tapio Klenin aiheena oli ”Rakennemuutos ja henkinen hyvinvointi metsäalalla”.

Perinteinen jäsen- ja tutkijatapaaminen kuului myös päivän ohjelmaan.

Metsä ja kuva -seminaari Jyväskylässä

Seura järjesti yhdessä Jyväskylän yliopiston historian ja etnologian laitoksen ja Suomen Metsämuseo Luston kanssa perjantaina 12. huhtikuuta tutkimusseminaarin Jyväskylän yliopistolla. Seminaarissa pidettiin kymmenkunta esitelmää, joissa tarkasteltiin valokuvan ja elokuvan käyttöä metsän ja metsäalan kehityksen kuvaajina monesta eri näkökulmasta. Valokuvaa on käytetty mm. monipuolisena tutkimusaineistona, puuston kehityksen ja maisemamuutosten seuraamiseen ja myös metsäaktivistin työkaluna. Metsäaiheisia elokuvia on tehty runsaasti dokumentointitarkoituksiin ja neuvonnan välineiksi. Näiden ohessa saivat erityisesti 1950-luvulla tehdyt tukkilaiselokuvat kansan varauksettoman suosion.

Tulevaa toimintaa

Seura on mukana Lustossa Punkaharjulla pidettävillä Metku-metsäkulttuuripäivillä 14.-16.6. Pidämme siellä kirjadivaria, jossa on runsaasti metsäkirjallisuutta myytävänä edulliseen hintaan.

Pohjois-Suomeen, mm. Osaran aukeille suuntautuvan kotimaan retken ohjelma löytyy toisaalta tästä lehdestä. Retki toteutetaan viikonloppuna 31.8.-1.9. Vastaaan järjestelyistä yhdessä metsänhoitaja Jyri Makkosen kanssa. Tervetuloa retkelle!

Seuraava ulkomaan opintoretki toteutetaan ensi vuonna. Kohdemaana on todennäköisesti Liettua. Tänä vuonna muutama seuran jäsen mahtuu Islannissa syyskuussa järjestettävän pohjoismaisen metsähistoriakonferenssin Suomen osanottajakiintiöön. Markku Rauhalahki antaa tästä tapahtumasta lisätietoja.

Vuonna 2014 Metsähistorian Seura ja Lusto – Suomen Metsämuseo saavuttavat 20 vuoden iän. Hallitus aloittaa syksyllä juhlavuoden valmistelut yhdessä lustolaisten kanssa. Toimintamme ja tapahtumamme ovat koko ensi vuoden tavanomaista juhlavampia. Otamme hyviä ideoita vastaan ja toivomme jäsenten kantavan kortensa kekoon eri tavoin!

Tapani Tasanen, puheenjohtaja

Vuoden 2013 jäsenmaksut

Toukokuussa postitetaan vuoden 2013 jäsenmaksulaskut. Henkilöjäsenmaksu on 25 euroa ja kannattajajäsenmaksu 100 euroa. Varmistathan jäsenyytesi säilymisen maksamalla jäsenmaksusi ajoissa!

Metsähistorian Seuran ansiopaketit 2013

Metsätalousinsinööri Tapio Antero Salmela

Tapio Salmela on syntynyt Vetelissä 1951 ja hänen nykyinen kotipaikkansa on Kalajoki (Himanka). Hän on valmistunut metsäteknikoksi 1980 ja suorittanut metsätalousinsinöörin tutkinnon 1992. Hän on suorittanut useita ATK-alan kursseja ja LKV-tutkinnon.

Tapio Salmela on tehnyt työuransa yksityismetsätalouden palveluksessa: 1980 Alajärven metsänhoitoyhdistyksen metsänhoidonneuvojana, 1981–1997 Lohtajan metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtajana - samanaikaisesti 1994–1997 Himangan Metsänhoitoyhdistyksen o.t.o. toiminnanjohtajana - sekä 1997 alkaen Metsänhoitoyhdistys Keskipohjan (Himangan, Lohtajan ym. mhy:sten fuusio) metsänhoidonneuvojana ja ATK vastaavana, josta eläkkeellä.

Tapio Salmela on monien muiden harrastustensa ohella erityisesti metsähistorian ja -perinteen harrastaja ja toimija. Alnus ry:n sihteerinä hän toimi 2000–2010 ja toimii sen puheenjohtaja vsta 2010 alkaen. Hän on luonut Alnus ry:n kotisivut eli mainetta saaneen Virtuaalimetsän ja kirjoittanut useita Alnus ry:n julkaisuja. Hän ollut mukana järjestämässä kaikkia Alnuksen näyttelyitä Metsäkulttuurikeskuksessa Tapion Tuvalla Kalajoella sekä järjestänyt useita Alnus ry:n seminaareja. – Tapio Salmelan muita harrastuksia ovat valokuvaus, atk, kalastus ja veneily.

Alnus ry:n tarkoituksena on metsäkulttuurin säilyttäminen, edistäminen ja metsien historian ja merkityksen tunnetuksi tekeminen Keski-Pohjanmaalla ja kansainvälisesti sekä maakunnan metsäalan merkkihenkilöiden elämäntyön vaaliminen sekä tähän aihepiiriin liittyvä tutkimus. Alnus ry on perustettu vuonna 2000. Alnus ry:n kotisivu Virtuaalimetsä: www.alnus.fi.

Vanha Savotta

Vanha Savotan yrittäjäpariskunta Jouko Vilkmän ja Sari Kekki on järjestänyt Pälkäneen (Luopioisten) Rautajärvellä metsä- ja maatalousperinteeseen liittyviä tapahtumia 12 vuoden ajan. Kevättalven tapahtuma on kaksipäiväinen Vanhan Ajan talvisavotta, jossa esitellään monipuolisesti vanhoja metsätyömenetelmiä myös työnäytöksin. Kesätapahtuma on kaksipäiväinen Vanhan Ajan metsä- ja maatalousnäyttely ja syksyisin järjestetään Puintipäivä.

Metsäperinteen esittelyyn Vanha Savotta on vuosien mittaan hankkinut vanhoja koneita, laitteita ja työvälineitä sekä tehnyt monia suuriakin rakennelmia, kuten Savottakämpä esittely-, kahvio- ja myymälätiloineen ja piha-alueen esittelykatoksineen sekä metsätapahtuma-alueen suurikokoinen laavu eli kotus ja sen ympärillä monenlaisia pysyviä perinnerakennelmia.

Perinnetapahtumissa on talkoohengessä esittelijöinä kymmeniä alan taitajia ja harrastajia laajasti kautta eteläisen Suomen ja järjestelyissä samoin kymmeniä talkoolaisia pääosin lähiseudulta. Tapahtumien yleisömäärät ovat vuosien mittaan lisääntyneet. Vaikka tilaisuudet toteutetaan pitkälti talkootyönä, ne aiheuttavat kuluja, joita ei pääsymaksuilla pystytä täysin peittämään. Vanhan Savotan ylläpito ja tapahtumien järjestäminen on yrittäjäpariskunta Jouko Viikmanin ja Sari Kekin sekä heidän lastensa mittavaa ja arvostuksen ansaitsevaa harrastustoimintaa. Vanhan Savotan kotisivu: <http://www.vanhasavotta.yrittaa.fi>.

Muistathan

ilmoittaa jäsentiedotusta varten sähköpostiosoitteesi sekä mahdolliset posti- ja sähköpostiosoitteiden muutokset: [metsahistorian.seura\(at\)lusto.fi](mailto:metsahistorian.seura(at)lusto.fi) tai Metsähistorian Seura, c/o Lusto, 58450 Punkaharju.

Opintomatkat ja retkeilyt

Kotimaan retki Pohjois-Suomeen 31.8.–1.9.2013

Alustava ohjelma

Retki alkaa Oulun rautatie-/linja-autoasemalta lauantaina 31. elokuuta klo 9.00. Teemme retken tilausbussilla. Ohjelman pääkohdat ovat seuraavat:

Lauantai 31.8.

9:00-12:00 Bussimatka Oulusta Pudasjärven ja Posion kuntien alueilla sijaitseville Osaran aukeille. Matkalla kuulemme Pohjois-Pohjanmaan metsähistoriaan liittyviä esityksiä (tervatalous, N.A. Osaran toiminta ym.). Kenttälounas metsäkohteella.

12:00-14:00 Osaran aukeiden hakkuut ja metsien kehitys; Jyri Makkonen ja Jorma Kouva (Metsähallituksen tiimiesimies, joka on kotoisin alueelta)

14:00-15:30 Ajo Taivalkoskelle (Livojärven-Kitkan uittorakennelmien kautta jos aikatauluun mahtuu)

15:30-17:00 Mahdollisuus ostoksiin ja kahvitteluun Jalavan sawottakaupalla sekä kaupan historian esittely.

17:00-18:00 Ajo Jokijärvelle.

18:00-19:00 Kalle Pääntalon lapsuudenkoti Kallioniemi Jokijärvellä (opastus).

19:00-19:30 Ajo Saijan lomakartanoon ja majoittuminen.

19:30-20:30 Päivällinen Saijan lomakartanossa (emäntä kertoo paikan historiasta).

20:30- Savusauna ja illanvietto Saijan kodalla. Retkeläisten omat esiintymiset ovat tervetulleita! Vaihtoehtona savusaunalle on saunominen huoneeseen kuuluvassa sähkökiukaallisessa saunassa.

Sunnuntai 1.9.

Aamupala Saijassa

8:30-12:00 Ajo Rovaniemelle Ranuan kautta, mahdollisia matkalaisten pitämiä bussiesitelmiä, poikkeaminen Ranuan Kruununmetsätorpassa (yksityinen kotimuseo).

12:00-13:00 Ruokailu Rovaniemellä.

13:00-15:00 Tutustuminen Lapin Metsämuseoon oppaan johdolla.

15:00-17:30 Tutustuminen Arktikumiin ja Metsähallituksen Pilke-tiedekeskukseen (omaan tahtiin).

-Arktikumissa on perusnäyttelyn lisäksi ilmaston muutosta sekä revontulia koskevat näyttelyt.

17:30-20:30 Ajo Ouluun; retki päättyy rautatieasemalle.

Kotimatkan junayhteyksiä ja lentoja kannattaa katsoa sekä Rovaniemeltä että Oulusta käsin.

Matkan hinta-arvio on 250 €/osallistuja, jos saamme kokoon 30 hengen ryhmän. Lopullinen hinta riippuu osallistujamäärästä. Hinta kattaa bussimatkan, ohjelmaan sisältyvät esitykset ja kohteiden pääsyliput, majoituksen kahden hengen huoneessa sekä ohjelmassa mainitut ruokailut/kahvit ja aamupalan. Ei-jäsenten hinta on 50 euroa korkeampi. Matkavakuutukset kukin hoitaa itse.

Ilmoittautumiset matkalle tehdään Tapani Tasaselle sähköpostiin [tapani.tasanen\(at\)seamk.fi](mailto:tapani.tasanen(at)seamk.fi) tai puhelinnumeroon 040 830 4132 mahdollisimman pian, viimeistään kesäkuun 15. päivään mennessä. Lähettäkää voimassa olevat yhteystietonne ilmoittautumisen mukana (sähköposti, henkilökohtainen matkalle mukaan otettavan puhelimen numero ja osoite). Ohjelmaan tehdään vielä tarkennuksia, mutta kaikki siinä mainitut kohteet on varattu.

Tervetuloa retkelle!

Linkkejä:

-hakusanalla Osaran aukeat löytyy Googlesta Wikipedian selostus, Metsähallituksen sivut sekä monia lehtiartikkeleita ja muuta aineistoa

-Jalavan kauppa: <http://www.jalavankauppa.net/>

-Kalle Pääntalon lapsuudenkoti ym. Kalleen liittyvää: <http://www.taivalkoski.fi/Resource.phx/sivut/sivut-taivalkoski/paatalokeskus/instituutti/kallioniemi.htx>

-Saijan lomakartano: www.saija.fi

-Lapin metsämuseo: <http://www.lapinmetsamuseo.fi/>

-Metsähallituksen tiedekeskus Pilke: <http://www.tiedekeskus-pilke.fi/>

-Arktikum: <http://www.arktikum.fi/>

Metsähistorian tutkimusta

Valtion metsien kehitys Kittilässä vuodesta 1924 vuoteen 2011

Opinnäytetyössäni pääasiallisena tietolähteenä ovat Metsähallituksen Kittilän hoitoalueen metsätaloussuunnitelmat sekä nykyiset maankäyttö- ja kuviotiedot. Kittilän hoitoalue muodostettiin Kittilän kunnan rajojen mukaisesti vuodesta 1924 alkaen. Koko Suomea koskeva tarkastelu perustuu pääasiassa Metsätutkimuslaitoksen tekemien valtakunnan metsien inventointien (VMI) tuloksiin sekä Metsätaloustilastollisten vuosikirjojen tietoihin.

Opinnäytetyössä selvitettiin, millainen on ollut valtionmetsien käyttö, kehitys ja merkitys Kittilässä, vertailtiin kehitystä Suomen kehitykseen sekä selvitettiin, mitkä tekijät ovat johtaneet kehitykseen ja millaisia näkökulmia tarkastelu antaa tulevaisuuteen.

Maankäytön päälinjat Kittilässä

Koko Suomen metsätaloutta koskevat päätökset, yleinen metsäpolitiikka sekä metsäteollisuuden suhdannekehitys ovat luonnollisesti vaikuttaneet myös tapahtumiin Metsähallituksen metsissä niin koko maassa, kuin myös Kittilässä. Myös valtio on omistajana aina ohjannut Metsähallituksen metsien käyttöä. Näiden lisäksi myös Metsähallituksen pääjohtajilla on ollut näkyvä vaikutus tapahtumiin. Tarkastelujaksolla yksi näkyvimpiä metsien käyttöön vaikuttaneita tapahtumia oli toinen maailmansota ja sitä seurannut jälleenrakentamisen ja asuttamisen aika.

Hakkuumäärien muutos

Kittilässä tärkein syy metsätalouden alan vähenemiseen on ollut asutustoiminta ja yksityisille myönnetty lisämaat. Asutustoiminnan lisäksi oman vaikutuksensa kehitykseen on tuonut valtion omaisuuden hallinnan ohjaaminen. Vuonna 2011 taloustoiminnan piirissä olevan metsämaan ala oli 67 prosenttia (204 000 ha) vuoden 1931 tilanteesta.

Metsähallitus, ja siinä ohessa Kittilän hoitoalue, on saanut vuosikymmenten saatossa kantaa vastuunsa erilaisten suojeluohjelmien täyttämiseksi. Painopiste kaikissa suojelun vaiheissa on ollut pohjoisissa valtion metsissä ja se näkyy myös Kittilän suojelupinta-alojen kehityksessä.

Metsissä tapahtuviin hakkuisiin ja metsänhoitotöihin Kittilässä ovat vaikuttaneet monet tekijät. Alkuvaiheessa Metsähallituksen johtajana toimineen A. K. Cajanderin aikana laadittiin uudet metsänhoito-ohjeet, joissa tärkeimpiä linjauksia oli luopuminen hirrenharsinnasta ja siirtyminen

Hakkuumäärien kehitys Kittilässä vuodesta 1924 vuoteen 2011.

todellisiin uudistushakkuutapoihin. Cajanderin metsänhoito-ohjeista huolimatta Kittilässä harsintahakkuut jatkuivat kuitenkin aina 1950-luvulle saakka. Avohakkuu tuli mukaan sotien jälkeen lähinnä kuusikkomaiden uudistamismenetelmänä.

Tarkastelujakson alussa hakkuumäärät vaihtelivat Kittilässä 100 000 m³:n molemmin puolin. Sodan aikana hakkuumäärä kuitenkin aleni koko ajan ollen alhaisimmillaan vain muutamassa tuhannessa kiintokuutiossa vuonna 1945. Sodan jälkeen hakkuumäärät nousivat hyvin nopeasti suunnitteen tasolle, muutamina vuosina jopa sen yli. Tämä oli kunnioitettava saavutus, etenkin kun muistaa miten suuret menetykset Lappi kärsi mm. infrastruktuurin osalta sodan loppunäytöksessä.

1950-luvun alussa maailmantalouteen vaikutti Korean sota. Kittilässä havaitaan hieman Korean sodan vaikutusta myöhemmin vuodesta 1954 alkaen tapahtunut hakkuumäärien nousu aivan uudelle tasolle yli 200 000 kiintokuutiometriin vuodessa. Hakkuut myös pysyivät pitkään tällä tasolla.

Tuolta ajalta löytyy lukuisia samaan suuntaan johtaneita tekijöitä, joiden yhteisvaikutuksena hakkuumäärät nousivat niin korkealle ja niin pitkäksi ajaksi. Metsähallituksen pääjohtaja vaihtui (Cajander – Pekkala – Osara), luovuttiin metsänhoidollisista periaatteista hakkuissa sijoittaen hakkuut puhtaasti liiketaloudellisiin ja käytännöllisiin perusteisiin muodostaen laajoja keskittymiä sekä tavoiteltiin kuusikoiden muuttamista männiköiksi kaataen koivut roskapuuna maahan. Myös valtio-omistaja velvoitti Metsähallitusta ylimääräisiin hakkuisiin työllisyyden turvaamiseksi. Samaan aikaan hakkuusuunnitteen määrittelyssä pidettiin kaikkea kasvullista metsämaata metsätaloudenmaana huomioimatta lainkaan muita maankäyttömuotoja sekä suojametsäalueen kasvullisesta metsämaasta lähes puolet siirrettiin taloustoiminnan piiriin. Tämä toimenpide johti Kittilässä siihen, että metsätaloussuunnitelmassa saatiin selvästi aiempaa suurempi hakkusuunnite, korkeimmillaan jopa 244 000 m³/v.

1960-luvun uusista linjauksista huolimatta hakkuut Kittilässä jatkuivat pitkään vanhaan malliin, kurssia ei voinut hetkessä kääntää. Vasta em. vuosikymmenen loppupuolella hakkuumäärä kääntyivät selvästi laskuun.

Metsänhoitotöissä syntyi rästejä

Uudistushakkuisiin liittyvien metsänhoitotöiden määrät nousivat myös 1950-luvulta alkaen ihan uusiin huikkeisiin määriin. Uudistushakkuiden kokonaispinta-alaan verrattuna maanmuokkauksissa ei kuitenkaan päästy pitkään aikaan läheskään samalle tasolle. Rästitöitä kertyi pahimmillaan tuhansia hehtaareja vuodessa.

Osaran pääjohtajakaudella maanmuokkaustavat koneellistuivat. Koneellinen laikutus tuli 1950-luvulla ja 1962 Kittilässä tehtiin ensimmäiset auraukset. Sen jälkeen auraus nousi nopeasti tärkeimmäksi maanmuokkaustavaksi. Koneellistamiskehitys tapahtui myös metsätöissä traktorin syrjäyttäessä hevosen ja metsäojituksessa auran syrjäyttäessä lapiokaivun.

Jo 1950-luvulla oli tehty havaintoja mahdollisista ongelmista laajojen uudistusalojen viljelyjen onnistumisissa etenkin kylvöjen osalta. Vuosina 1969–1970 tehdyn metsänparannustöiden inventoinnin tuloksissa mustaa listaa johti Kittilä 44 000 hehtaarin rästeillä ja Kittilä oli kärjessä myös viljelyrastien osalta, joita oli kaikkiaan 29 000 ha. Rästien kunnostamiseksi perustettiin erityinen Kittilä-projekti. Samaan aikaan myös hakkuusuunnite laskettiin aiempaa selvästi alemmaksi, vain hieman yli 70 000 kiintokuutiometriä vuodessa. Käytännössä hakkuumääriä ei kuitenkaan missään vaiheessa päästetty niin alas, sillä jostain oli saatava rahat rästitöiden hoitamiseen.

Muutoksen vuosikymmenet

Parin edellisvuosikymmenen aikana käyttöön otettu tehometsätalous nostatti 1970-luvulla arvostelua. Siitä huolimatta kuitenkin 1980-luvun alussa Metsähallitus suuntasi jälleen kerran Perä-Pohjolan säästyneisiin kuusikoihin myös Kittilässä nostaen hakkuusuunnitteen jälleen yli 100 000 kiintokuutiometriin vuodessa. Metsähallituksen tavoite oli, että vastaperustetun kansallispuistoverkoston ulkopuolisia luonnontilaisia alueita ei enää suojeltaisi lisää.

Vaikka Metsähallitus eli 1980-luvun puolivälissä ristiriitaisten odotusten paineessa, Kittilän tilanteessa tuo ristiriitainen aika ei näy ainakaan numeroiden valossa tarkasteltuna. Toiminta näytti vakiintuneen tietylle tasolle niin hakkuiden kuin metsänhoitotöidenkin osalta.

Metsähallituksesta muodostettiin liikelaitos 1.1.1994. Liikelaitoksena koneellistamista estänyt työvirston rooli ei enää ollut samanlainen este. Koko Metsähallituksessa tapahtunut muutos näkyi samaan tapaan myös Kittilässä. Koneellistamisaste nousi ja työvoiman määrä laski noin kolmanneksella alle sataan.

Johtopäätökset

Kittilän valtion maat ovat osana valtion metsiä saaneet kantaa samaa vastuuta kuin kaikki muut hoitoalueet. Monet tapahtumat vaikuttavat kuitenkin tapahtuneen Kittilässä voimakkaampina kuin Suomessa yleensä. Erityisesti silmiin pistää sotienjälkeinen toiminta. Jälleenrakennus vaati rahaa ja sitä otettiin Kittilänkin metsistä selvästi epäterveellä tavalla. Hakkuita tehtiin runsaasti, mutta uudistamiskuluja ei oltu valmiita maksamaan. Metsätalouden harjoittamisessa oli tuolloinkin kuitenkin valitsevana periaatteena pitkäjänteinen kestävyys. Tilastojen osoittama puumäärän nopea aleneminen lähes puoleen lähtötasosta ei missään nimessä ole pitkäjänteistä kestävää toimintaa.

Metsähallituksella on aina ollut tärkeä merkitys Kittilässä, etenkin työllistäjänä. Tämä merkitys on kuitenkin vuosikymmenten saatossa vähentynyt ja muut valtionmetsien käyttömuodot ovat samalla nousseet haastamaan metsätaloutta.

Kittilän valtionmetsistä on vuodesta 1924 alkaen tähän päivään saakka hakattu puuta noin 11,5 miljoonaa kiintokuutiometriä. Se on hyvin lähelle sama määrä kuin mitä tällä hetkellä on Kittilän valtionmaiden talouskäytössä olevien metsien kokonaistilavuus. Vaikka tietyssä vaiheessa hakkuissa selkeästi vaarannettiin kestävyys, niin koko tarkastelujakso huomioiden niin ei ole tapahtunut. Itse asiassa Kittilän valtionmetsät ovat tällä hetkellä selvästi tuottavammassa kunnossa kuin missään vaiheessa tarkastelujaksolla. Metsien tuottokyvyn puolesta ei siis ole olemassa tekijää, joka estäisi jatkamasta metsätalouden harjoittamista yhtä pitkälle myös tulevaisuuteen.

Vaikka Metsähallituksen rooli valtio-omistajan ohjauksessa muuttui liikelaitostumisen myötä, on osa vanhasta roolista edelleen jäljellä. Tämä näkyy mm. viime vuosien koko ajan nousevien tulosodotusten muodossa. Nousevat tulostavoitteet luovat jälleen uutta painetta myös Kittilän vielä talouskäytössä olevien uudistuskypsiin kuusikoiden hakkuisiin. Nykyisin omistajan odotuksiin vastaaminen on kuitenkin entistä haastavampaa, sillä muiden käyttäjäryhmien odotukset ja vaatimukset valtion maihin ovat aivan erilaiset kuin menneinä vuosikymmeninä.

Ilkka Vaara

Metsätalousinsinööri AMK Ilkka Vaara sai 19.3.2013 Metsähistorian Seuran opinnäytetyöpalkinnon Rovaniemen ammattikorkeakouluun tekemästään opinnäytteestä ”Valtion metsien kehitys Kittilässä vuodesta 1924 vuoteen 2011”.

Kirjat ja teatteri

Kannattava Saimaan kanava

Auvinen Sakari. Kasvavan liikenteen kannattava kanava. Saimaan kanavan rahtiliikenne autonomian aikana. Jyväskylän yliopisto. 477 s. 2013.

Savonlinna-laistaustaisen Sakari Auvisen vuosia kestänyt suururakka on nyt valmis. Hänen väitöskirjansa käsittelee Saimaan kanavan rahtiliikennettä, ja kirjan otsikko pelkistää osuvasti, mistä on kyse: taloudellisesti kannattava liikenneinvestointi, jossa liikenne lisääntyi kaiken aikaa ja joka tuotti hyötyä niin omistajalleen kuin käyttäjilleen.

Lähes 500-sivuinen teos on vaatinut uskomattoman paljon työtä. Saimaan kanavan valtaisasta arkistosta Auvinen on varmaan käynyt läpi jokaisen lippusen ja lappusen, ja lisäksi hänellä on ollut tarmoa penkoa kaikki muutkin maamme (ja Viipurin) arkistot, jotka vain vähänkin sivuavat aihepiiriä. Mukaan ovat mahtuneet myös tullikamarien ilmoitukset ja kertomukset, kaupunkien vuosikertomukset, kuvernöörien kertomukset ja paljon muuta. Tämän ohella lähdeaineistona käytetty kirjallisuusluettelo on vakuuttava, 40 sivua laaja, ja lisäksi vielä sanomalehdet ja muistitietoaineistot päälle! Lopputulos onkin sen mukainen: Saimaan kanavan rahtiliikenne tulee selvitettyksi yksityiskohtaisesti sen tuotejaottelun pohjalta, minkä kanavatiilit mahdollistavat. Eikä Auvinen tyydy pelkästään luettelemaan tonneja ja markkoja, vaan hän myös selvittää kunkin tavararyhmän osalta liikenteen kehityksen ja syyt siinä tapahtuneisiin muutoksiin. Myös tavaroiden lähtö- ja määränpäättävät saavat yksityiskohtaisen tarkastelun. Niinpä tiedämme esimerkiksi, että vuonna 1913 kanavasta kuljetetut vilja, siemenet, jauhot ja ryynit matkasivat Saimaan eri alueille seuraavasti: 1 % kanavan alueelle, Lappeenrannan ja Savonlinnan väliselle alueelle 24 %, Oravin ja Joensuun väliselle alueelle 21 %, Savonlinnan ja Kuopion väliselle alueelle 46 % sekä Kuopion ja Iisalmen väliselle alueelle 8 %.

Vuosina 1859-1917 Saimaan kanavan kautta kuljetettiin 19 milj. tonnia tavaraa. Siitä vientiliikenteen osuus oli runsaat 80 %. Se tuskin kenellekään on yllätys, että puutavara oli kanavan ylivoimaisesti suurin vientiartikkeli; tuskin sekään, että kanavan kautta tuotiin eniten viljaa ja muita maataloustuotteita. Sen sijaan niin vienti- kuin tuontitavaroiden monipuolisuus saattaa yllättää, myös se, että samoja tuotteita kuljetettiin molempiin suuntiin. Esimerkiksi teurastusjätteinä syntyneitä luita, sarvia ja sorkkia vietiin kanavan läpi enimmillään (1882) 100 tonnia (niitä käytettiin Auvisen selvityksen mukaan maanparannusaineena sekä kynttilöiden ja saippuan raaka-aineena); tekstiilien osuus sitä vastoin oli kanavaliikenteessä ”marginaalinen”.

Rahtiliikenteen ohella tarkastellaan mm. kanavassa kulkeneiden alusten määrää (enimmillään yli 12 000 purjehduskaudessa; Karttusella vielä enemmän) ja alustyyppisiä (mistähän eri alustyyppien kuvat ovat peräisin, ja mikähän on proomun ja lotjan ero?). Auvinen tuo selkeästi esiin, että reilun 10 metrin mittainen lastivene oli pitkään yleisin Saimaalla ja myös Saimaan kanavassa käytetty alustyyppi 1870-luvulle saakka, jonka jälkeen sen aseman peri kanavan sulkumittojen (n. 30 x 7 m) mukaan rakennettu lotja. Alkuaikoina myös purjelotjat ja muut purjealukset olivat yleisiä. Sen sijaan höyryalusten lukumääräinen osuus oli aina vähäinen koneettomiin verrattuna; tämäkin on ollut yleisesti tiedossa, vaikka kirjoittaja tuntuukin sitä epäilevän.

Auvinen antaa muutenkin tässä kuten aikaisemmissakin julkaisuissa ymmärtää, että vaikka Saimaan kanavasta on kirjoitettu paljon, etenkin rahtiliikenteestä olisi kirjoitettu niukasti tai jopa virheellisesti. ”Runsaasta kirjoitustyöstä huolimatta mediassa, julkisessa keskustelussa ja opetustyössä kukkivat monet epäselvät, vanhentuneet jopa ristiriitaiset käsitykset Saimaan kanavan rahtiliikenteen kehityksestä ja merkityksestä.” Auvinen ei kuitenkaan esitä yhtään esimerkkiä tällaisesta harhaisuudesta. (Myös väite, että sisävesiliikenne olisi usein esitetty pelkkänä halpojen massatuotteiden kuljettajana, olisi kaivannut esimerkkejä.) Auvisen mukaan hänen tarkoituksenaan on ollut luoda monipuolinen kuva Saimaan kanavan rahtiliikenteestä, ja siinä tehtävässä hänen voi sanoa hyvin onnistuneen. Mutta muuttaako se jollain tapaa aikaisempia käsityksiämme kanavan merkityksestä, sitä sopii kysyä.

Hieman ”erkkimäiseen” tyyliin mukaan on mahdutettu sellaistaakin, mikä otikon perusteella ei tuntuisi sinne kuuluvan, kuten Saimaan alueen kanavien rakentamista ja niiden liikennettä, höyrylaivayhtiöiden kannattavuutta sekä Saimaan paikallisliikennettä, jonka hän erityisesti katsoo tulleen unohdetuksi aiemmissa kirjoituksissa. Rohkenen olla eri mieltä. Jos hän taas tarkoittaa paikallisliikenteellä Lauritsalan ja Viipurin välistä liikennettä, niin siihen ei tule tässä teoksessa juuri uutta tietoa. (Ei edes Pertti Kolarin Nuijamaa-kirjaa ole lähdeluettelossa!)

Rahtiliikenteen määrän, arvon ja monipuolisuuden ohella Auvinen tuo esiin monta varteenotettavaa näkökohtaa kanavaliikenteestä. Esimerkiksi sen, että kanavan osavuotinen käyttö ei ollut haitta niin kauan kuin talviliikenne ei ollut Suomessa muutenkaan mahdollista; senkin jälkeen monet kanavan vienti- ja tuontitavaroista kestivät puolen vuoden liikenneseisokin. Kanava oli kannattava liikenneinvestointi, joka tuotti tarkasteluajankana valtiolle hintansa kaksinkertaisena; silti kanavamaksut voitiin pitää hieman kalliinpuoleisten alkuvuosien jälkeen kohtuullisina.

Kirjassa on myös sellaista pientietoa, jota ei monikaan ole varmaan tullut ajatelleeksi, kuten että 1860-luvulla, nälkävuosikymmenellä, Saimaalta vietiin viljaa Viipuriin ja edelleen ulkomaille, että Utran lasitehdas sai tarvitsemansa hiekan Viipurista, jonne se oli tullut purjelaivojen painolastina, että panimoissa tuotettiin sivutuotteena etikkaa, että 400 m³ hirsiä (veistettyjä tukkeja?) vastasi arvoltaan 15 000 m³ sahatukkeja tai 109 000 m³

halkoja (vai pilkkuvirhe?) ja että purua käytettiin puumassan synonyymina. Harvemmin tulee myöskään ajatelleeksi, että Suomen koko kaupapalaivasto kasvoi tonnistolla mitattuna ainoastaan puolitoistakertaiseksi vuosien 1860 ja 1913 välillä. Sekin on uutta, että Saimaalle matkaavan aluksen ruumaluukut sinetöitiin Viipurissa, jonka jälkeen tullipalvelija seurasi aluksen mukana päätesataman tullikamariin saakka; mahtoi Viipurissa olla kosolti tullipalvelijoita!

Sen ohella, että kirjassa on paljon pieniä painovirheitä, on kosolti muunkinlaisia lipsahduksia ja suoranaisia virheitä; harvoin olen joutunut näin lukuisiin reunamerkintöihin. Jossain kohden taas käytetään melkoisen epäselvää ilmaisua, kuten ”Tällöin tehtiin Viipurin Turun sillan eteläpään 10 metriä korkea läpimenopaikka”, kun tarkoitetaan, että vanha rullasilta muutettiin kääntösillaksi. Ja kun Auvinen kertoo, että Kyrönsalmen ruoppauksen (1875-80) jälkeen oli mahdollista ”purjehtia samalla aluksella aina lialmen pohjoispuolelle saakka”, niin se oli mahdollista vain niille aluksille, joiden suurin syväys oli 0,9 m pienempi kuin Saimaan kanavan sallima.

Enemmän kuin makuasioita ovat esimerkiksi väitteet, että K. I. Karttusen ”Saimaa-raamattu” painottuisi itsenäisyyden aikaan tai Jyrki Paaskosken kanavakirja olisi kirjoitettu kulttuurisesta näkökulmasta. Samoin se, etteikö Suomeen olisi tuotu raakapuuta vuosisadan vaihteen molemmin puolin. Sopii myös kysyä, mahtoivatko 1890-luvulla Vuoksen koskien varrella olleet Enson ja Tornatorin puuhiomot, tuolloin Itä-Suomen ainoat, kärsiä vesipulasta? Olisi hyvä myös huomata, ettei Vuoksi ollut mikään ”todellinen” vaihtoehto kuljetustienä Saimaalta, vaikka sinne Paakkolan kanava rakennettiin; eivät myöskään Rutolan ja Honkataipaleen tukkien siirtotiet Saimaan kanavalle. Olikohan varppauskaan, sanan siinä merkityksessä kuin mitä sitä Saimaalla käytettiin, sallittua kanavassa. Kanavan sulkujen mitoitusta voi toki moittia pieneksi, mutta se oli pitkään riittävä sille liikenteelle, johon se oli tarkoitettu, ja mahdollistipa se Saimaalla rakennettujen purjealusten käynnit aina Etelä-Amerikassa saakka!

Hieman oudohkolta tuntuu myös Auvisen huoli kanavan vajaakäytöstä. Hän päätyy laskemaan, että aluslukumääräisestä kapasiteetista oli käytössä vain 36 % ja tonnkapasiteetista vain 7-10 %, mutta mistä olisi saatu nämä lisätonnit ja mihin lisälaivoja olisi tarvittu? Ei ole tiedossa, että jokin kuljetuserä olisi jäänyt kanavaan tulematta sen takia, ettei siellä olisi ollut tilaa! Liikenneuuhkia toki oli ajoittain, mutta tuskinpa niitä olisi voitu purkaa Auvisen neuvomalla kuljetusten tasaamisella koko purjehduskaudelle. Auvisen sinänsä ansiokkaan väitöskirjan ihmettelyt voi lopettaa kirjan kolmeen viimeiseen virkkeeseen, joiden sisältö ei kirjan otsikko huomioon ottaen auennut minulle. ”Saimaan kanavan valmistuminen ei tarkoittanut sitä, että liikenteen päävirta olisi automaattisesti suuntautunut Saimaalta maailman merille. Kaukopurjehduksen osuus jäi pieneksi. Suurin osa liikenteestä oli Saimaan sisäistä, paikallista ja lyhytkestoista.”

Esko Pakkanen

Konsta pylkkänen vieraili maalaamossa

Veikko Huovisen kirja Konsta Pylkkäsestä, Havukka-ahon ajattelija, ilmestyi vuonna 1952. Konstan myöhempiä elämänvaiheita voi seuralla kirjasta Konsta Pylkkänen etsii kortteeria. Sen Huovinen kirjoitti vuonna 2004. Konsta löytääkin mieleisensä kortteerin. Konsta päätyi myös Helsinkiin näyttelijä Juhani Laitalan esittämänä. Näytelmä esitettiin Kansallisteatterin Maalaamossa talvella 2013. Ohjauksesta vastasi Jukka Rantanen. Tämä oli samalla ensimmäinen kerta Veikko Huovista Kansallisteatterissa. Huovinen kirjoitti näytelmän Kansallisteatterille jo 1960-luvulla, mutta se ei päässyt näyttämölle. Näytelmä oli tietävästi Tiikeri ja leijona vuodelta 1961.

Juhani Laitalan Konsta juttelee koko yleisölle, mutta samalla tuumailee kuin itse kunkin kanssa kahden kesken näkemäänsä, kokemaansa ja eläimen menoa. On ilahduttavia asioita, mutta valtaosin nykymeno ihmetyttää. Pahimmalta Konstasta tuntuu valtaisa tiedon määrä, vaikka hän toisaalta on nauttinut tietävien ihmisten seurasta. Sellaisia olivat vaikkapa tiedemiehet, joiden palveluksessa hän työskenteli.

Konstalle kertyi töistään myös eläke. Pankkikirjaa pitää vilauttaa – siinä kun on merkintä ensimmäisestä eläkkeestä. Niinpä Konsta on asuinpaikkaa vailla: ”Mistähän löytäisi kortteerin loppuiäksi. Minulla kun on vaatimuksia asumisessa.” Maalaamon permannolla Konsta luonnehtii etsimisreissullaan tapaamiaan ihmisiä. Lopulta sopivat ihmiset ja paikka löytyvätkin. Pitkin esitystä pohditaan ikääntymistä. Niin käy jokaiselle. Tapa vain vaihtelee: ”On se keljua kun vanhuus hiipii kimppuun. Monelle se tulee yhtenä rytkäyksenä. Eilen vielä silmäpilkettä kulmissa ja suupielissä hymyntapaista. Ja tänään mumiseva vanhus, läjämainen kuin sieni pakkasaamun jälkeen. Mutta useimmiten se tulee pehmeillä salakavalilla tassuilla, lyöttäytyy vähin äänin ihmisen seuralaiseksi ja viimein ottaa niin lujan otteen kurkusta, ettei siitä irti pääse.”

Näyttelijä Juhani Laitala, Konsta Pylkkänen.

Maalaamo on näyttämö sinällään. Tarpeet ovat vähäiset. Tuolin ohella lattialla on vain iso kangas. Ohjaaja Jukka Rantanen selosti näytelmän jälkeen, että sen piti alun perin olla väljät haaremihousut Konstan päällä. Housut olivat päällä kerran. Heti kun työryhmän naurunremakka alkoi laantua, todettiin, että ei nyt sentään. Laskuvarjosilkkinen vaate muuntui näytelmässä milloin petivaatteeksi, milloin siitä kehittyi Petromax-lampun sydän. Se kun piti laittaa täsmälleen oikein, muuten valonlähde olisi käryttänyt. Konstalla oli päällään flanelipaita ja pussihousut, mitäpä muuta. Repun sisältö esitettiin kuin ohimennen.

Kansallisteatterin Maalaamo ja Konsta Pylkkänen etsii kortteeria -näytelmän yleisöesityksen jälkeen. Näyttelijä ja ohjaaja kehän vasemmalla sivulla.

Näytelmän jälkeen noin kolmeenkymmeneen sopiva yleisö sai jäädä rinkiin istumaan ja näyttelijä sekä ohjaaja istahtivat mukaan. Ani harvoin on tilaisuus esittää kysymyksiä ja keskustella tekijöiden kanssa. Alkajaisiksi kysyttiin, miltä tuntuu esiintyä kehän keskellä. Laitala piti sitä haastavana, kun täytyy muistaa liikkua eri tahoille ja silti on aina selkäpuoli johonkin päin. Ääntäkin pitää muistaa käytellä takanaan olevat muistaen. Laitalalle ihmiset ringissä olivat kuin piirissä nuotion ympärillä. Se jos mikä on omiaan jutusteluun.

Ohjaaja Jukka Rantanen.

punastui koko ikänsä. Kirjassa maanmittaustehtävissä työskennellyt Reima saa tehtäväkseen saatella sinipukuisen tytön yli noiden vuorten. Vuoret ylitetään ja Reima saattelee tytön vastaan tulleen autonkuljettajan kyytiin ja siinä se. Tehtävä on ohi ilman mitään jatkosuunnitelmia.

Käytännön asioiden jälkeen tarkasteltiin näytelmää ja Rantanen laajensi pohdinnan Huovisen tuotantoon. Konstan vaiheet kirjoina eivät ole ainoat teokset, joissa Huovinen on pohtinut elämistä ja ikääntymistä. Matka alkuineen ja loppuineen on monesti elämän vertauskuva ja sitä käytti Huovinen jo kirjassaan Siintävät vuoret vuodelta 1959 – kirjassa, jonka selkämysten hyllyssä nähdessään kuulemma Huovinen

Niinkin leikkisää ja veijarimaista kirjaa kuin Lampaansyöjiä vuodelta 1970 tarkasteltiin 'vanhenemiskirjana'. Raisun retkeilyn ja miehisen, ajoittain melkoisen alkoholinhuuruisen iloittelun ja toisin ajoin krapulanharmaiden tunnelmien lomassa tiedostetaan väistämätön ikääntyminen. Mistäpä tietää, vaikka meneillään olisi viimeinen tämänlainen reissu? Tässäkin kirjassa matka lopetetaan tulevia sopimatta. Puukansan tarinassa vuodelta 1984 kuljetaan sekä kauan sitten eläneiden ihmisten kanssa että lähes nykyajan toimijoiden mukana heidän arkisissa töissään. Ihmiset elävät, menevät ja toimivat aikansa. Puukansa ja ihmisyhteisö sekä kaikki niihin kuuluva, pohjoisen kasvatteja kaikki.

Konsta Pylkkäsen kortteerin etsiminen jatkuu Kansallisteatterissa. Se tulee alas Maalaamosta Willensaunaan, jossa on tiedossa syyskaudella 13 esityskertaa. Ohjaaja Jukka Rantasella on tavoitteena viedä näytelmä muuallekin maahamme. Erityisenä haaveena on päästä tämän näytelmän kanssa johonkin Suomen säilyneistä puisista rautatieasemista.

Teksti ja kuvat Antti Koskimäki

Lustosta

Metkut tulloo!

Metku – Metsäkulttuuripäivät 14.–16.6.2013 Punkaharjulla Suomen Metsämuseo Lustossa

Luston vuoden mittavin tapahtuma Metku – Metsäkulttuuripäivät tarjoaa metsäistä tietoa ja aitoja elämyksiä koko perheelle keskellä kauneinta itäsuomalaista kansallismaisemaa.

Tapahtumarikkaan metsäkulttuuriviikonlopun aikana Lustossa järjestetään opastettuja retkiä lähialueen metsä- ja luontokohteille sekä Metsä Groupin Punkaharjun kertopuutehtaalle. Metsätorilta löytyvät puolestaan metsäiset tuotteet ja palvelut. Myytävänä on mm. luonnonantimista valmistettuja herkkuja, metsäpuiden taimia, käsitöitä, tekstiilejä ja puutuotteita. Näytteilleasettajia on ilmoittautunut mukaan kolmisenkymmentä.

Työnäytöksissä esitellään kasvivärjäystä, pärehöyläystä, tervanpolttoa, kalankäsittelyä ja metsänjalostuksen menetelmiä. Metkussa nähdään myös monia perinteisten käsityötaitojen osaajia ja moottorisahaveistäjien taitavaa sahankäyttöä.

Luston lammella tukkijätkien uitto- ja savottatyönäytökset, tukkilaiskilpailut ja pienoishäytelmä Pestuulla vievät yleisön takuuvarmasti savottatunnelmaan. Sannin ja Marleenan lauttakahvilassa on nokipannu kuumana koko tapahtuman ajan.

© Timo Kilpeläinen/Lusto

Moottorisahauksen SM-kilpailu ratkaistaan Metkun yhteydessä lauantaina 15.6. Mittelössä kilpailaan viidessä näyttävässä osatehtävässä: kaato, terälevynasennus, alta-päältäsahaus, tarkkuuskatkaisu ja oksien karsinta ratkaisevat mestarin.

Tänä vuonna Metkussa nähdään myös kiiltävää kromia ja kuullaan moottoreiden hyrinää. Kolmen päivän ajan tapahtuma-alueelle voi kurvata omalla museoikäisellä ajoneuvolla. Museoajoneuvopäivää Metkussa vietetään lauantaina 15.6.

Lapsille on järjestetty ikiomia metkuja. Karhu-teeman merkeissä seikkaillaan Mesikämmenen metsäpolulla, ja lasten työpajassa tehdään karhuaiheisia kädentöitä. Tulevat metsäkonekuljettajat pääsevät kokeilemaan taitojaan oikealla motolla! Myös ihanat issikat saapuvat Metkuun.

Tapahtuman ajan Metku-yleisöä viihdyttää Veli-Matti Järvenpää Tex-Mex Trio. Kaksirivisen haitarin mestari Veli-Matti Järvenpää yhdistää musiikissaan suomalaista kansanmusiikkia, cajun-poljentoa ja texmex-soundeja hykerryttäväksi musiikki-ilotteluksi.

Metsäkulttuuripäiville odotetaan noin 5 000 kävijää. Tapahtuma-alueelle ja Metsätorille on vapaa pääsy. Tapahtuma on avoinna perjantaina ja lauantaina klo 10–17, sunnuntaina klo 10–15. Luston näyttelyihin näyttelylipulla 10/8/5/25 €. Näyttelyt ovat avoinna joka päivä 10–19.

Lisätietoja:

Tiedottaja Anne Kaljunen, p. 044 034 5107,
anne.kaljunen@lusto.fi

Asiakaspalvelunhoitaja Päivi Ronkanen,
p. 050 320 4071, paivi.ronkanen@lusto.fi

C/o Lusto, 58450 PUNKAHARJU

www.lusto.fi/seura
[metsahistorian.seura\(at\)lusto.fi](mailto:metsahistorian.seura(at)lusto.fi)

Puheenjohtaja Tapani Tasanen
Myllypurontie 19, 63900 Myllymäki
P. 040 8304132, [tapani.tasanen\(at\)seamk.fi](mailto:tapani.tasanen(at)seamk.fi)
Varapuheenjohtaja Jaana Laine

Muut hallituksen jäsenet:

Risto Hyvärinen
Pirkko Kivinen
Helkamari Knaapi
Antti Koskimäki
Pekka Laurila
Heikki Roiko-Jokela
Liisa Siipilehto

Sihteeri Leena Paaskoski
Lusto, 58450 Punkaharju
P. 050 366 9552, [leena.paaskoski\(at\)lusto.fi](mailto:leena.paaskoski(at)lusto.fi)
Taloudenhoitaja Reija Turunen
Lusto, 58450 Punkaharju, [reija.turunen\(at\)lusto.fi](mailto:reija.turunen(at)lusto.fi)

Susikko
Metsähistorian Seura ry:n jäsentiedote
2/2013

ISSN-L 1799-0750
ISSN 1799-0750
<http://www.lusto.fi/seura/etusivu.html>

Julkaisija: Metsähistorian Seura ry
Ilmestyminen: kolme kertaa vuodessa
Päätoimittaja: Leena Paaskoski
Ulkoasu: Timo Kilpeläinen & Leena Paaskoski